

Wonen op drift

Psychoanalyse en architectuur

**Studiedag georganiseerd door
Stichting Psychoanalyse en Cultuur**

Archipel vzw

Universiteit Hasselt

Zaterdag 1 december 2018
KASK, School of Arts Gent,
L. Pasteurlaan 2, 9000 Gent
www.stichtingpsychoanalyseencultuur.eu
www.archipelvzw.be

Richard Neutra



Wonen op drift. Psychoanalyse en architectuur.

Freud vergelijkt het werk van de psychoanalyticus met het zorgvuldig opgraven van de archeologische resten. Resten die niet levenloos en geen materiële resten uit de oertijd zijn, maar levendige driften, libido, die vanuit het onbewuste het psychisch huis soms onwoonbaar maken. Daar waar de architect met het construeren van een fysieke, externe ruimte het psychisch welbevinden van de bewoner beoogt, werkt de analyticus via de taal met de interne ruimte, het onbewuste en diens weerstanden. Ons lichaam is taliger dan we denken; onze taal is lichamelijker dan we willen toegeven. Beide zijn huizen waar de libido en de weerstanden in ronddwalen en waarmee we aan de slag moeten om er een leefbaar interieur van te maken. “Form follows libido”, schrijft Sylvia Lavin. Hoe kan de externe ruimte de interne ruimte ten goede komen en meer vorm geven aan het affectieve, erotische leven? Of ook: hoe kan architectuur het spreken in de psychoanalytische ruimte meer vorm geven? Psychoanalyse en architectuur: een ‘liaison’ die nodig nieuw onder de aandacht moet?

Programma

Voorzitter voormiddag Trees Traversier

- 09.30 Ontvangst/koffie
- 10.00 Sjef Houppermans / Trees Traversier Inleiding
- 10.15 Marc De Kesel Het hol: lacaniaanse noot over onze architecturale conditie
- 10.35 Kris Pint Het interieur als droomkamer
- 11.05 Nadia Sels Subjectiviteit op de drempel: dichter, domina en domus in de Latijnse liefdeslegie
- 11.35 Paul Robbrecht (in dialoog met psychoanalytica Trees Traversier)
- 12.30 Lunch

Voorzitter namiddag Hera Van Sande

- 13.30 Hera Van Sande Inleiding
- 13.40 Sylvia Lavin Form follows libido
- 14.40 Pauze
- 15.00 Wim Goes Casestudie 1: Refuge II
- 15.30 Jan De Vylder Casestudie 2: PC Caritas Melle
- 16.00 Trui Missinne Secret behind the door
Binnen en buiten, een eerste verkenning vanuit psychoanalytisch perspectief
- 16.30 Plenaire discussie o.l.v. Jos de Kroon
- 17.00 Borrel

Biografieën

Marc De Kesel (PhD in de wijsbegeerte) is verbonden aan het Titus Brandsma Instituut, Radoud Universiteit, Nijmegen en lid van de Stichting Psychoanalyse en Cultuur. Vanuit filosofisch perspectief doet hij aan onderzoek in domeinen als religie- en mystiektheorie, holocaustreceptie, lacaniaanse theorie en kunst- & cultuurkritiek.

Jos de Kroon is vrijgevestigd psychiater-psychoanalyticus te Eindhoven en heeft tal van publicaties op het gebied van schizofrenie, geschiedenis van de psychiatrie en het lichaam-geest probleem, op zijn naam staan. Hij is lid van de Stichting Psychoanalyse en Cultuur.

Jan De Vylder vormt een team met Vinck en Taillieu. Typisch is hun intuïtieve aanpak: wars van het heersende paradigma van het architecturaal concept is ontwerpen voor hen als zoeken in een berg bladeren tot je iets vindt. Fantasierijke ingevingen, beelden die her en der associaties oproepen, zijn voor hen een middel om grenzen te verleggen, om uit het kader van een louter determinerend pragmatisme te treden en om zuurstof te geven aan verbeelding en poëzie.

Architect Wim Goes werd al heel vroeg geconfronteerd met hedendaagse kunst. Ontmoeting en discussie met kunstenaars en kunstcuratoren veranderde zijn visie op de positie van mensen in en naar kunst en architectuur, een positie die de menselijke aanwezigheid toelaat om het kunst- en architecturale werk te voltooien. In 1999 werd de praktijk Wim Goes Architectuur opgericht en ondertussen won hij ook al talrijke prijzen met zijn architectuurprojecten.

Sjef Houppermans is senior lecturer Franse literatuur aan de Universiteit Leiden en voorzitter van de Stichting Psychoanalyse & Cultuur.

Sylvia Lavin is een internationaal bekend criticus, historicus en curator. In haar werk verkent zij de grenzen van de architectuur in een breed spectrum van historische periodes. Zij gaf les aan de universiteiten van Columbia, California en Los Angeles, Princeton (momenteel) en aan tal van andere instellingen en kreeg verschillende awards en prijzen voor haar werk. Zij is eveneens curator van tal van tentoonstellingen. Haar installatie, Super Models, werd getoond op de Architectuurbijeenkomst van Chicago in 2018. Momenteel werkt zij aan een tentoonstelling Architecture Itself and Other Postmodernists Myths die in de herfst van 2018 opent in het Canadese Center for Architecture.

Trui Missinne klinisch psychologe en psychoanalytica is titulair lid van de BVP en van de IPA, en lid van de Stichting Psychoanalyse en Cultuur. Ze is werkzaam in het PTC Rustenburg en voert in Brugge een zelfstandige praktijk.

Kris Pint doceert cultuurwetenschappen aan de Faculteit Architectuur en Kunst van de Universiteit Hasselt. Hij is de auteur van De wilde tuin van de verbeelding (Boom, 2017).

Paul Robbrecht richtte samen met Hilde Daem het bureau Robbrecht en Daem architecten op. Het architectenpaar behoort tot de Nieuwe Eenvoud. Hun werk wordt gekenmerkt door een uitgesproken geloof in de autonomie van de architectonische vorm. Daarnaast realiseerden zij in samenwerking met kunstenaars tentoonstellingsprojecten en legden zij zich toe op het onderzoek van de mogelijke relaties tussen architectuur en kunst.

Nadia Sels is classica en cultuurwetenschapper. Ze doceert mythologie aan de UGent en kunstgeschiedenis aan PXL-MAD School of Arts, Hasselt.

Trees Traversier is psychoanalytica van de Belgische School voor Psychoanalyse met privépraktijk in Brugge, werkt in cggz Brussel, is stichtend lid van OU-KI vzw en lid van de Stichting Psychoanalyse en Cultuur.

Hera Van Sande is ingenieur-architect en artistiek leider van Archipel vzw. Zij doceert aan de Vrije Universiteit Brussel en aan de KU Leuven en heeft een architectenbureau Juno Architecten.

Inschrijven

Bijdrage (inclusief koffie, lunch & borrel):
€ 75 / € 55 (donateurs, leden van archipel)
€ 25 (studenten)

Inschrijving via website noodzakelijk:
www.archipelvzw.be

Storten geldt als definitieve inschrijving. Graag overschrijven vóór 21 november 2018 op KBC BE50 7380 2952 6418
BIC: KREDBEBB — Archipel vzw
Gelieve uw naam duidelijk te vermelden

Inlichtingen:
info@archipelvzw.be